Sfătuiri bune. Lăcomiea este ca și foculu. Precum foculu aţiţatu, cu atâta arde mai tare, cu câtu mai multe lemne vei pune; aşa şi lăcomiea: cu atâtu mai tare te va cuprinde, cu câtu mai multu te vei lässa biruitu de dênsa. Fugi dară de lăcomie, că este o patimă nesăţiósă. Ce ai câştigatu prin sirguinţa ta, cu aceea te împacă. Să nu opresci partea fraţiloru, şi să nu ascunḑi averea sermaniloru; că munca streină strigă la ceriu, de unde se va pogorî osindă assupra ta. Banulu nedreptu, este scîntee aprinsă în lada cu hainele.

Adevĕrulu este lumina minţei; éră minciuna, este veninulu suffletului. Adevĕrulu luminéză, éră minciuna întunecă pre omu. Să iubesci dar' adevĕrulu şi să vorbesci cele ce suntu adevĕrate. Minciuna să nu éssă de pe limba ta; căci ea te va duce la ruşine. Minciuna este ca o scîntee, din care se aţiţă foculu celu de multă stricăciune. Minciuna este urîtă lui Dumneḑeu şi ómeniloru.

Nu face prietenie cu cei rĕi, şi nu te însoçi cu cei fără de lege. De eşti curatu, soçii cei rĕi te voru pătà. De eşti bunu, soçii cei rĕi te voru strica. De eşti onestu, soçii cei rĕi te voru defăimà. O óe rîiósă, âmple de rîe tótă turma. Prieteniele cele rele, strică deprinderile cele bune.

---

2. Petru Aron şi Stephan celu Mare.

Dupĕ 100 şi mai bine ani, de la aşeḑarea româniloru în Moldova sub Bogdan Dragoş, Moldovenii cuprinsesseră de la streini, cu grele şi mari lupte, totu pămêntulu ce se întinde de la munţii Carpaţi, pênĕ la Nistru, Dunărea şi Marea Négră; adecă: aveau sub stăpânirea loru Moldova cu Bucovina şi Basarabiea tótă. Apoi, Moldovenii cei pricepuţi la minte şi buni la ănimă, cercetară locurile pe unde mai uşoru puteau năvăli duşmanii în ţéră, şi ca să-i pótă opri, tăcură case cu păreţi groşi de zidu, în care să şédă soldaţi de apĕrare; şi ăncă, pe acele case, le mai încunjurară cu muri şi şanţuri puternice, numindu-le **cetăţi** séu **castele**. Aşa, pe la munţi şi pe malurile apeloru, se vĕdu şi pênĕ astă-ḑi, multe de assemine cetăţi ruinate. Ba chiar şi multe târguri pe atunci, se încunjurau cu astu-felu de muri şi şanţuri pentru apĕrare. Însă ce folosu! căci unii dintre Moldoveni, cu rea credinţă cătră ţéra loru, addesea se uniau: când cu streinii, când cu domnii cei rĕi; şi adduceau multe pagube frumósei şi bogatei loru ţeri, dându pentru bani, unele din cele mai tari cetăţi duşmaniloru. Dar' Dumneḑeu nu li îngădui multu assemine fapte urîte; şi pe la anulu 1458, dede ţerei ceea ce dorea; adecă, unu domnu înţeleptu şi curagiosu. Acesta fu **Stephan IV-le**, numitu, pentru frumósele lui fapte, **Celu Mare.**

Stephan s'a născutu în Moldova; dar' fu crescutu în casa lui Vlad-Ţepeşu, domnulu ţerei Muntenesci. Stephan a fostu nepotu lui Alexandru Celu Bunu, ce fussesse domnu Moldovei. Stephan, când erà copilu, avea multă silinţă la învĕţătură şi bună purtare, atâtu în scóla, câtu şi a casă; ér' dupĕ ce crescusse mare, avea mare dorinţă de a-şi apĕrà ţéra de duşmani. Atunci venindu la dênsulu mai mulţi juni Moldoveni, şi spunêndu-i de tóte urîtele fapte şi nedreptăţi, ce se fă-

НАРОДЕН МУ. „В. ТЪРНОВО"